

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál úr ak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 6 k. határos garmond sorért 6 k. s egyszeri beiktatás után 30 k. helyegdíj.

Hirdetéseket felvételnek: Helyben: akiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papirkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasensteint és Vogleré (Neuer-Markt 11. sz.) Oppell Alajosnak (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt-Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg. Nyilatkozó cikkek: sorát után 20 k. előleg beiktatása mellett a szerkesztőséghez czinzendők. Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési feltételek „Kolozs. Közlöny“

1872-iki folyamára:

11 hóra	11 ft o. é.
félre	6 " " "
évnegyedre	3 " " "
egy hóra	1 " " "

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható.

Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztőség, Demjén László úr könyv- és Keresztény Pál úr papirkereskedése.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

Az országos képviselő függetlensége.

(Ss.) Bármely állam csak úgy érezheti a népképviselői alkotmány áldásait, ha parlamentje valóban megtestesíti a törvényhozás magasított eszméjét; ha élő igazságérzet és független hatalomként áll mint legfőbb közvetítő nép és korona közt, ha magában foglalja és egyesíti mindazon tényezőket, melyek a haladó korszak követelményeinek, az ország és nemzet szükségének felismerésére, — a közérdekeknek előmozdítására s az állami egzisztenciának a helyi érdekekkel való méltányos egyeztetésére, kiegyezésére minden irányban képesítik. Szóval, nem képzelt alkotmányos ország, független, valódi parlamenti hatalom nélkül.

Képviselői testületnek ép úgy mint a szerkesztésnek részek képezik az egészet, független parlament, független országos képviselők nélkül nem létezik; ha tehát a parlamenti tagok nagyobb száma egyoldalú lekötöttség vagy ingatlanság, maga a parlamenti nélkülözhetetlen hatalom, a népszabadság ez egyik legfőbb palládiuma forog kockán. E meggyőződéstől sarkalva tárgyalja az incompatibilitás kérdését a hazai napi sajtó, azt igyekező kimutatni, hogyan lehet a képviselő valóban független.

Nincs kétség benne, hogy a parlamenti tag függetlensége a független parlament szegletkéve, elengedhetlen létfeltétele. Amde a képviselőnek le és fel egyaránt függetlennek kell lennie: az ország szükségét, a nép óhaját, a maga helyén nyilatkozott közvélemény, s a korona jogainak tisztelete lehetnek, sőt kell hogy irányadói legyenek, — hanem szilárd léptekkel haladva a gyakorlati közép útján, a népszerűség hajhászattól ép úgy távol kell magát tartania, mint a kormánykegyelésétől; mert máskülönben a független országos képviselőből lehet önérték meghajtotta alávetés

TÁRCZA.

Sétatéri beszélgetések.

VII.

T. ... Óriási „bolond“ voltam! Nem hiszem, hogy felülmúlt volna valaki ez estén, a növegyet álarcos báljában.

K. Hallottam, csak hogy „te és nagy bolond“ ez nem fér a fejembe.

T. Pedig úgy van. Agyvelőmben csakugy rugták a „kánkánt“ a tánczó gondolatok: felforgattam az egész maszk-világot, a ki „juhfogdosással“ gyanúsított, annak nem is pástora, hanem farkasa lettem. Azt mondják: Rómába töreksem. Nem, jelszavam: Jeruzsálem!

K. Talán csak nem kereszties háború az ideálad? Akkor igazán jezsuita. ...

T. Nem bánom nevezd annak. Tehát tudod meg, hogy nekem csakugyan szándékom kereszties háborút indítani. Hanem az én Jeruzsálemem és az én pogányom nem a „Szentföldön“, hanem a — gonoszság földjén van.

K. Vagy úgy ... Akkor könnyű eltalálni, hogy Je-zsálemed a társadalmi erkölcs, pogányod a korrupció, hisz e már régi dolog. Ezen Jeruzsálemért mindketten hordjuk a keresztet és csatárdórt.

T. Nő, ez egyszer más fegyvereim voltak: a „maszk“ azért jó, mert „hősi kurákat“ enged meg. Óriási különbség! A demaskirozott maszkokat „boubon“-okkal ostromoljuk, a maszkirozott maszkokat pedig bombákkal.

K. Nem értelek: „demaskirozott“ és „maszkirozott“ maszk! micsoda állat az?

T. Micsoda?! Aristoteles társadalmi állatnak, Plató kétféle tollatlan állatnak, én meg — farsangi szójárás szerint — maszkoknak nevezem, a bárányzöld jóhiszeműség metsző ironiával „ember“nek csúfolja.

K. Mondasz valamit. Mi csak a pávatollakat, a

kérelmező vagy a tömeg szeszélyeinek szolgáló eszköz, de soha sem lesz az ilyen a haza törvényhozásának méltó és hasznos tagja.

Az országos képviselő elengedhetlen függetlenségének biztosítékait sokan abban keresik, hogy az állami és helyhatósági tisztviselő, a vasúti engedélyt nyert, consortiumok igazgató tanácsosai, stb. parlamenti tagok ne lehessenek.

Sok ciklik jelent meg már e tárgyról, az incompatibilitás kérdésében hozandó törvényt illetőleg; hanem valamennyiben inkább azt részletezték írói, kik ne menjenek be a parlamentbe. Nem tagadom, ezt is helyes volt megvitatni; hanem azt tartom, még is fontosabb azt körvonalozni: kik mehessenek be. Ezt ugyan aprójjára kijelölni alig lehetne; hanem szükség a főbb elveket hangsúlyozni ép a képviselők és parlament függetlenségének biztosítása érdekében.

Elmondhatjuk például azt, hogy állami és helyhatósági tisztviselő ne menjen be a parlamentbe, mert függ a kormánytól, vagy választóitól, s két urnak egy sem szolgálhat; el azt, hogy a vasúti engedélyesek s igazgató tanácsosai részrehajlók lehetnek, vakon követhetik a kormányt. Ezzel szemben mások ellenvetették azt, hogy a hivatalnokok és a concessionariusok ott ülnek a porosz országgyűlésben, a francia törvényhozásban, az olasz és angol parlamentben, bárha e nyugati országokban nagyobb értelmiséggel rendelkeznek, a választók könnyebben is mellőzhetnék őket, s hogy még sem teszik, ez annak a jele, hogy benulások nem tapasztalják károsnak, nem lehetnének mindent a parlamenten kívül álló szakbizottságokkal elintézni, kidolgoztatni.

De mindezekről, mint mások által számtalan-szor elmondottakból eltekintve, keressük csak azt, mi biztosíthatja — nézetünk szerint — a képviselő függetlenségét.

Legelőbb is a **jellemzilárság** tűnik fel lelki szemünk előtt. A kinek lelke ezzel ékeskedik, az ha hivatalnok, ha igazgató-tanácsos is, jámi fog azon az egyenes úton, melyet legjobb meggyőződése szab elébe; ez nem fogja a miniszter intését lesni; a haszonvágy sem ül a nyakára, hanem a közérdek irányítóját nézve, megemlekezend arról, hogy ő is egyik factora a közvéleményt formáló parlamentnek, elő betűje a népakarat- és országhatalom kifejezésének; ez erkölcsi érzet azután megadja a jellemnek a szilárd piedestalt és grant-oloztat. Hanem, hogy ezeknek a képviselő hasznát vehesse, bírnia kell **képességgel**, meg élénk **kötelességérzettel**.

Ha például a képviselő nemcsak az országos és helyi érdekek iránt van tájékozva, s tudja, hogyan szolgálhatja azokat legjobban, teljes erejéből; ha dolgozni nemcsak tud, de akar is, irtózával attól, hogy ujjal mutathassanak rá, s így szólhasanak: az ország adójából fizeteti magát a sem-

mézes hangokat, az olvadó szemeket, a mosolygó ajkakat látjuk és halljuk; de hát a belső? vajjon a nyelv nem a gondolat eltakarója, a mosoly nem káröröm-e? Bizony, jól mondád: az élet egy nagy álarcos bál, kevés, a ki nem hord álczát benne. ...

T. E tény annyira megy, hogy az álczádanoknak nincs is helyük benne; mindenki méltatlankodva kérde: mit akar itt e „különcz“, e szemforgató „jezsuita“, miért nem morzsolja otthon az „olvasót“? Nyílt arc, őszinteség — fehér holló!

K. Annyi bizonyos, hogy ritka madár! Ritkább talán még mint a pagátfogás.

T. Ebben semmi ritkaság nincs, talán csak ez estén volt ritka dolog, de annak meg van a maga oka. A pagátfogó t. i. ez estén szintén a „bolondok“ birodalmában volt és ugyancsak szorongatott „valami“ maszkot karcsu derekához. ...

K. De hiuz szemed van, mindent meglát. Különben a szem arra való, hogy lásson.

T. Elhiszem azt. A „konzorcium szarkái“ közül is láttam egy párt, nagyon csörögtek, valószínű, hogy itt is igen sokat akarhattak, mert olyanforma beszéd szaranyalt a teremben, hogy: „sokat akarna a szarka, de“ ... és a többi.

K. Talán valami „predára“ lestek itt is, mint minapában a „törrel“?

T. Meglehet; hisz a szarkák mindig bizonyos „jó szag“ után indulnak. Hanem én mást gondolok, mert ép „bolondok“ estéje volt.

K. Kíváncsi vagyok rá. ...

T. Hát a „bolondok“ estéjén — tudhatod — szükség van a „pojácákra“ és „Policinélakra“, hanem bizonyosan észrevették csakhamar, hogy „tollak“ról rájuk ismertek, mert egyet fordítottak a köpenyegén: a feketét le, a fehérét fel és „lecsendesedtek“ szarkából galambbá változtak — színpad.

K. Hogy érted ezt? hiszen hallhatád, hogy nem hallgattak el: a szarkagymor mindent megemészt. Rámutatnak „konzorciumszinű“ és „sajtóirodai“ „tollakra“, és mit mondanak mindezekhez?

mit-tevésért. Ha ily férfiak választanak a parlamentbe, ezek meg fogják tudni övni függetlenségüket, mert a szilárd jellem és világos fő egymást támogatják, szintugy kiegészítik: ez teszi erőssé az akaratot, élénké az erkölcsi becsérzetet, s viszont a jellemzilárság adja a szakképzettségnek kezébe a törhetlen támaszt.

Ne keressük tehát a képviselő függetlenségének kellekeit a külformákban, hanem az **egyén belső tulajdonaiban**, szerzett képességeiben, melyekről nyilvános élete, tettei tanuskodnak. **Küldjünk a parlamentbe buzgó, dolgozni tudó és akaró jellemteljes érdemes férfiakat, nem szellemi rokkantokat, haszon- és kegyhajhászokat, rösteket és képtelenekeket**, akkor nem kellend vizsgálni: hivatalnok-e, vagy concessionarius: biztosítva lesz az ország nemzetközi kötelezettségeit megértette-e Angolország képviselő függetlensége.

A „Kol. Köz.“ eredeti távslüggönye.

Innsbruck. A császár a redoutteremben jelen volt egy földész lakodalmán; a menyasszony e szavakkal nyújtá oda a poharat: „Isten áldjon uram!“ A császár ivott az új párért s ezekkel együtt éltette Tirolt és népét, a kedves tiroliaikat!

Nápoly. A Vezuv ismét kitört. Az északi fényt látták egész Itáliában.

Zágráb. A horvát kormány minden szolgabírósnak megparancsolta, hogy a választást illető ügyekben mindig a zágrábi unionista központi bizottsághoz forduljanak.

Legujabb táviratok.

Bécs. febr. 9. A mai „N. Fr. Pr.“ jelenti: A minis-terium a bir. tanács közelebbi ülésében a kényszer-választási törvényhez novellát terjesztend elő. Az albizottság bevégezte tanácskozásait a galicziai határozatok felett. Előadónak Brestel jelöltetett ki. Az albizottság előterjesztése autonomistikus engedményeket javasol Galicziának adadni, egy compromissum alapján, melybe a minis-terium, az alkotmánypárt és a lengyelek is beleegyeznek. A választási reform kérdése ezuttal nem érintett.

Ezen munkálatnak a bir. tanács által leendő elfogadása után a galicziai tartománygyűlés köteles leendő, az országos ügyszabályokat hasonló értelemben megváltoztatni és belonyugvását kifejezni, mire a törvény hatályba lép. A galicziai tartomány-gyűlés a budget megszavazása után azonnal össze fogna hivadni, s idő közben a választási reformra vonatkozó előterjesztmény a bir. tanács özi ülésakára elő fogna készített.

Bécs. febr. 8. Holnap betérjesztendő kényszer-választási tvjavaslat az új „Presse“ szerint csak egyetlen paragraphusból fog állani, mely közvetlen választásokat

T. Tükör elé állnak, mosolyognak, csókot hintenek maguknak és azt mondják: jól áll ez nekünk!

K. En is úgy találok: pompásan áll! Beillik zászlónak olyan seregnek az élén, melyről maguk csörgetik, hogy azokból a szökevényekről áll nagyrészt, a kik a szökimondó igazság zászlójára alól a szarkaszinttség felfélekete lobogója alá ugrottak meg.

T. Nő hát csak hadd legyenek büszkék tarka zászlójukra, hozzájuk illik az is, mint a szótár-készítés.

K. Micsoda szótár? Talán csak nem ama szótár, melyben „hires“, „nyelvészünk“ saját természetéhez és színehez mérve szabja a szavakat?

T. De igen, azért illenek rá olyan jól. „Farizeus“, „esetlen“, „arrogans“, „szajkó“, „veréb“, „bagoly“... és egy egész „állatsereg“ az illőbbnél illőbb kifejezéseknek; jó ez nekünk mind, legalább tudjuk nevén nevezni a „gyereket.“

K. A „gyerekekről“ jut eszembe az „a tudós kutya“, mely most városunkban produkálja művészetét, ez is nagyon sok „csodadolgot“ tud, mint némely nyelvöltögető irodalmi gyerekek.

T. Talán láttad?

K. Hogyne. Tudod, ez a „tudós kutya“ olyan kutya-büvész. Ha már láttál büvészeket, akkor láthatád, hogy némelyek megesznek egy székér papirost, csepűt és — tudja a manó — mi mindent még is — uram fia! — mindez csupa aranypár, szalaggy, stb. válik ben-nük, csak úgy ontják aztán a sok kincset és drágaságot...

T. Hát ez a „tudós kutya“ is ugy tett?

K. Ugy tett annyiból, hogy az is papirost evett, hanem kincs helyett, csaknem a lelkét ontotta ki!

T. Hogy, hogy? Tán valami baja lett?

K. Hát barátom, nem vigyáztak, és egy nagy papirkosárból, épen azt a levelet találták neki beadni, melyen egy fordított vers állott bizonyos kalendáriumbeli közszentről. Szegény pára! Rögön felfordult tőle és lábairól fenyegette az eget... és ha még csak egy perczet késtek volna a mentő szerrel — kámpesz, oda lett volna az ostáblázó és névkiakó „Ammi.“

rendel el nemcsak a tart. gyűlések vonakodnak a reichsrathba választani, de akkor is, ha az egyes megválasztottak elfogadják a mandatumot, de nem élnek vele. Oly esetek ellen, midőn egész tart. gyűlési csoportok megtagadnak a váiasztást, a kormány elegendőnek tartja az államalapítványok 7. §-át. — Lasser az előterjesztést felvilágosítással fogja kísérni.

Innsbruck, febr. 8. Ö felsége ma délelőtt csapat-szemlélt tartott, azután a kadetiskolát látogatta meg s az udvari ebéd után 6 órakor Salzburgba utazott.

Salzburg, febr. 8. Ö felsége ide érkezett s még ma este Bécsbe utazik.

London, febr. 8. Az alsóházban kinyilatkoztatá Gladstone, hogy Franciaország még nem mondta fel a kereskedelmi szerződést, de jogában áll, azt minden órában felmondhatni. Gladstone tagadja, hogy a vasúti szerződés a közvetlen károokra vonatkozólag kétértelmű lenne. A választott bíróságnak csak azon kérdést kell megoldania: ha vajjon Angolország — ugy hiszi, hogy ezt nem tette; minélgyva semmisen lenne annyira megalázó, mint most egy bizonyos összeget megajánlani, hogy kimeneküljen Angolország oly bonyodalomból, melyet nem idézett elő.

Bukarest, febr. 8. A senatus és a kamara a kormány ellen intézett több támadás és interpelláció felett napirendre tértek.

Rustuk, febr. 8. A portának a három bolgár püspököt száműző rendelete ellen kérvényeket készítenek elő.

Bécs, febr. 8. a „Wanderer“-nek jelentik Bukarestből: A kormány egy interpelláció folytán kijelenté a senatusban, hogy a Bleichröder-féle részvénytársulat a romániai pályákat bárki által építheteti és kezelheteti. A senatus meg volt elégedve ezen nyilatkozattal.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvar, február 10. 1872.

— **Király ő felsége** február 9-én este érkezett Bécsbe. K. Lónyay Menyhért miniszterelnök és Kerká-poly pénzügyminiszter Bécsbe utaztak el.

— **A szerb congressus egy küldöttsége** február 8-án emlékiratot nyújtott át a miniszterelnöknek, melyben a congressus határozatainak megerősítését sürgetik. Lónyay gr. megígérte a küldöttségnek, hogy az emlékiratot tanulmányozni fogja, és hogy az ügyet a minisztertanács elő viszi. Egyszersmind kijelenté nekik, hogy a metropolita-választásra ad hoc szándékozik congressust egybehívni. Az emlékirat, ugy halljuk, külön füzetben is meg fog jelenni, és a képviseloház tagjai közt szétosztatni.

— **Pest a jövőben!** A kormány a pesti boulevard kiépítésére már megkötötte a szerződést a magyar általános föld-hitelintézettel, a franco magyar bankkal és az Erlanger-féle bankhazzal. A vállalkozók kötelezik magukat, hogy a boulevard kijelölt vonalát 1872. május 1-től számítva 3 1/2 év alatt megnyitják, 1877. május elejére pedig kiépítik. A mellékutczák kiépítésére 10 év van hagyva.

T. Enyje bizony milyen szerencsétlenség lehetett volna ebből a világirodalomra nézve: oly nagy „alkotás“ veszett volna bele a „tudós kutya“ba! De kiadta ám.

K. Abból a kalendáriumból van elég. De a szegény „tudós kutya“! annak lett volna vége ama kalendáriumi szerzől, jó lesz rá figyelmeztetni a rendőrséget, mert az életbiztonságra ügyelni kell.

T. Jó, hogy eszembe juttattad az életbiztonságot. Magamnak is „mentő“ szerek után kellene látnom; mert fejem felett kézd gyülekezni a „kritika“ fellege, valami „villámhárító“-féle nem ártana meg!

K. Ha nagyobb baj nincs, akkor ne féj. Tudod-e kit bizott meg az állatok országgyűlése a kritikáirással?

T. Tudom. Nem is az olyan „sajtóíródai“ kritikuskótlót tartok én, hanem az olyanoktól, a kik ököllel fenyegetik az igazságot, s a felesleges kódarabjaival szeretnék betörni az ember fejét, mint az utczai suhanczok.

K. No az igen, ez nagy baj, szent Kleofás, mit csináljunk?

T. Lám, lám, milyen hamar megriadtál, csak azt akartam tudni, vajjon megtudnál-e ijedni. Ime: megfogtalak...

K. Hiszen nem magamért, hanem a te börtömet féltém.

T. Nincs rá szükség.

K. Mit fogsz hát tenni?

T. Mit? Hát felveszem a keztyűt. Van nekem egy kipróbált fegyverem. Nem egyszer vívtam már vele. Hogy tud-e „parirozni“, majd megláthatod.

K. Jó, de van ám más fegyver is: a „calumniare audacter“...

T. A ragalom nem árt mindenkinek. Kiállunk a síkra és megállunk emberül, az eszmék lángkardjával kezünkben.

K. Együtt leszünk — és hiszed vagy nem, de azt mondom, hogy az én tollam sem épen fűzfa!

T. Akkor hát se baj: kettőn majd csak kiteszünk egyet.

— Fogorvos Máthé Bécsből; jelenleg Kolozsvárt e hó 20-ig az Európa szállodában 5 és 6 sz. Tnd-ára adja t. cz. pátienseinek azoknak, kik 1868—69 és 70-be fogorvosi segélyt plombirozás vagy műfogak be- rakásához igénybe vették, miszerint műveit 10 évig áll jót és az eddig előfordulható hibákat legszívesebben és díjtalanul helyre hozza. Tisztelettel jelenti továbbá miszerint szándéka van minden évben egy néhány hetet tölteni Kolozsvárt (az Európa szálló) fog- és szájor- voslati gyakorlat végett.

— Rudolf főherceget s Gizella főhercege- nőt február 9-re várták Budára. A királyi palota ter- meit már napok óta fűtik, rendezik.

— Nem időszertűlen A pesti tűzoltóság jelen- legi létszáma 160, kik közül 120 önkényes, 40 városi tűzoltó. — Az önkényesek naponként 8 tűzoltóval látják el az éji őrséget a belvárosi plebania épületében levő első tűzoltó telepen. A városi tűzoltóság nappali és három éji őrséget lát el mind egyike 12 tűzoltóval. Ezenkívül febr. 1-től 4 tűzoltó a városház tornyán a figyelő őrsé- get képezi. Az összes őrségek egymás közt táviratilag vannak összeköttetésben. E távirda első jelzésére az őrsé- geken levő összes legénység öt feockendővel, 3 vizes- hordó és egy szerkocsival siet a vész helyre, ezeket kö- vetik, — a vészjelzés által értesült önkényes tűzoltók és a tartalékban levő 3 feockendő egy szerkocsi és egy 84 láb magasságban szabadon állítható tollaláb. A múlt év- ben 107 ízben teljesítette a tűzoltóság feladatát.

— Kolozsvár, 1872. febr. 8. Tekintetes szer- kesztő ur! A kolozsvári lovaregylet folyó hó 3-án tartott választmányi gyűlésében az egyet ujjalakulása hatá- rozatván el; e végett folyó évi február 25-ére d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor alakuló közgyűlés lesz, a melyre a n. t. tag ura- kat a Casino rendes gyűlési termébe tisztelettel meghívja a titkárság. Bécses lapjában közzétételére tisztelettel kérve maradtam ts. szerkesztő ur aláíratos szolgálja Bartha Lajos.

— Kolozsvárt, febr. 9-én. Közlebből a Hi- laria dalegyiet táncoztat egybekötött dalestélyt rendezend s midőn a műsorozat a t. tagok részére nemcsak átkül- detni fog utasításul megjegyezetik, hogy azon t. u. kik akár mint pártoló, akár mint működő tagok az egyletbe belépni kívánnak, magokat egylet pénztárnok Piger Jó- zsef urnál, nagypiac, plebaniasoron bármikor jelentkezhet- nek. A választást meghagyásából Vajna Győző, titkár.

— Heckenast Gusztáv kiadásában megjelent új könyvek: 1) Magyarország történelme, írta Horváth Mihály, I. köt. 455 lap, II. köt. 570 lap. III. köt. 425. lap, IV. köt. 492. lap. Ez új dolgozatú másod- ik bővített kiadás nemzetünk történelmét tárgyalja, a honalkotástól 1604-ig, ára az I—IV. kötetnek 14 ft. ó. é.

2) Két királynő, regény, írta Jósika Miklós, második kiadás, I. és II. kötet, 1 ft. ó. é.

3) Egy néger szabadsághős, regény, Műgö Tivadar írta Jósika Miklós, I—VI. kötet, 3 ft. ó. é.

4) Utazás a holdba és a hold körül, Jules Verne „De la terre a la Lune” és „Autour de la lune” című művei után magyarra fordítva. Ára 1 ft 20 kr. ó. é.

5) Szívek világa, beszélgetések, írta Tóvögyi Titusz, I. és II. kötet. Ára 2 ft 40 kr. ó. é.

— Szüret februárban. Ki hinné, hogy már van ujbör, még pedig 1872-ik évi, írják Ó-Liszkaról, Zemplén megyéből. A múlt őszi nagy sáros idő, folyto-

nos esőzés és később a hirtelen beállt nagy fagy és hó- esés miatt a nagyobb szőlőbirtokosok, (mint pl. a sze- pesváraljai káptalan) el nem végezhetvén szüretjeiket, vagy 100 hordóra való ott maradt, s csak jelenleg a hó elmenetele után szüretelnek. A Hegyaljáról ez esetet a más vidéki szőlőbirtokosok mesének tartják, pedig való, s már emlékeztetmre az 1830-as években szintén meg- történt, s jó asztali bor lett belőle.

— A Vezuv, melynek lávája 8 hónapon át oly nagyszertű lávanyit nyújtott, teljesen lecsend sül, nem szülvén meg azonban sűrű füstfellegeket vetni mindket kráteréből. A vezuvi csillagda majd áldozatul esett az utolsó kitörésnek, a láva teljesen betöltvén az azt véd ti óriási árkokat, s ha hirtelen meg nem szünik a kitörés, a lávalólam menhelten eldörög az érdekes s becses épületet. Most erősen dolgoznak új gödör ásásán s védfalak emelésén; sikerülend-e azonban elvágni az ellentállást nem ismerő tűzfolyamokat, — a jövő muta- tandja meg.

— Sok pénz érkezett volt a napokban a kecs- keméti postára s ezen körülmény miatt a kecskeméti postamester igen nyughatatlanul aludt. Éj folytán csak- ugyan tolvajokkal is álmódott és fölébredt. Fölbredése- kor nem oly eset állt be, mint más álmódások után szo- kott lenni, hanem az ellenkező, mert a szomszéd szo- bában, a hol a pénz volt, csakugyan mozgás és moztozás sőt titkos hangok is voltak hallhatók. A megrettent posta- master kiugrik ágyából, de gyertyát nem talál, kiüti az ablakot s torka szakadából kiabál: „rabló! rabló! segí- ség!” A lármát a torony- és boltőrök meghallván, tovább kiáltoznak, — míg nem a városházától az őrszár meg- érkezik. A zörejt még folyton ismétlődött a postahivatali szobában, — tehát a rablók nem menekülhettek. A bät- tőr csendbízott embereit kiszegezett szuronyal előre parancsolja, — az ajtó belöklik, de nem rablók találtak- nak a szobában, hanem Hector, a postamester vadász- kutyája nyughatatlankodott oda benn.

Beküldetett. A napokban volt alkalmam egy mesterséges szájpaddal (obturateurs) látni, melyet a jelenleg városunkban időző, már több év óta nálunk előnyösen ismert, jeles képzettségű és jó hírhed álló bécsi fogorvos dr. Máthé hazánkba vulkanitból arany káposokkal készített; a mű oly csinos, könnyű és oly művésziileg van alkotva, hogy azt egy Bécsben az első fogorvos műtermében készült szájpaddal összehason- litva, annál minden tekintetben csészertéknek találtam. Az illető, kinek számára ezen szájpaddal készült, előttem azt nyilatkoztatta, hogy azon műszer oly tökéletesen el van találva, miszerint nem is érzi, hogy száájában idegen test vagyon, és hogy annak segítségével ép oly jól ehet és ihat, mint azelőtt egészséges korában, és hangja is kielégítő tisztaságot nyert. Nem győzi elegendőleg di- cserni és áldani nevezett orvos urat.

Emberbaráti kötelességet vélek teljesíteni tehát, midőn a szájbajban szenvedők figyelmét nevezett orvos urra fölhívom, hogy előforduló esetekben ne tegyenek költséges utakat külföldi orvosokhoz akkor, midőn benn a hazában sokkal jutányosabban megtalálják a sikeres segélyt nála, ki székei szívesseggel fogadja a hozzáfoly- lamodókat, e mütéitei szakképzettséggel és tudománya iránti előszeretettel végzi, és mindenkinek a legutolsó szegénynek is oly készséggel szolgál, mint az előkelő gazdagnak, kitől fáradsága díját bizton megkapja, holott

amától köszönetnél más jutalmat el sem fogadna. Min- denkor tartózkodási helyét megtudhatni orvostudor Aradi urnál Aradon.

(—) Nemzeti színház. Pénteken, február 9-én Medgyaszay asszony jutalomjátékául a „Párisi élet” került színpadra. Offenbachnak ez igen mulattató, s kedves zenéjű operettjét, s a benne szereplők játékát a közön- ség sokkal inkább ismeri, semhogy azokról újra irni fö- löslges ne volna. Csakis a jutalmazottnőről szólunk, kit a szép számmal egybegyűlt közönség, megjelenésekor kitüntetéssel fogadott Medgyaszay asszony Gabriella szerepét sok szeretettel fogadta, jateka és szép éneke által valóban méltán kiérdemelte a közönség élénk tapsait.

Vasárnap, február 11-én „A vén bakkancs és fia a húszár.” Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

A közönség köréből.*

Közlebből többször volt alkalmunk pálinkaméresi jogbértől Kiss Sándor garáznalkodásairól, s a városi ka- pitányságnak vele szemben tanúsított elnézéseiről, ille- tőleg a vagyonbiztonságot fenyegető fellépései kiviheté- sére adott segédkezéseiről meglepő adatokat olvasni. Legyen szabad ezen rovatot egy adattal szaporítani.

Midőn Kiss Sándor körmenetét a fűszerkereske- dőknél bevégezte, a palackban tartott és minden törvé- nyes kellekkel felszerelt szeszöket, rum- és rózsolisait sat. rendőri assistentia mellett elkobozta, múlt évi au- gusztus 10—11-én rárontott a rózsolis-termelőkre is rendőrök, több hordár és pálinka-spiczli kíséretében, meglevő készletüket elkobozandó. A rózsolis-termelők ugyan nem sokat hajtottak Kiss Sándor abbeli felszólítá- sára, hogy rózsolis-készletüket adnák elő, s azt az el- lenvétést tévék, hogy írásbeli rendelet nélkül nem enge- delmeskednek.

Rendőrség elébe kerülvén a dolog, itt azzal lettek elutasítva, hogy ha nem engedelmessé válnak, még 8 rendőr fog kirendeltetni, a mi meg is történt; s nem elég, hogy egész készletüket elkobozták, de még a vidéki megren- delések folytán ládába elpakolt, s elszállításra várt ró- zsolist, liqueurt, puncs-essentiát sat. is mind elvitték.

A főkapitány ur azt rendelte, hogy mindent a vá- rosházhoz kell szállítani, a hol pecsét alatt fog tartatni, a míg az ehz ügyben kitűzött tárgyalás folytán végzés fog hozatni; hanem Kiss Sándor jobbnak látá saját raktá- rába szállíttatni az elkobzott jószágot, s a rendőrség ezt nem ellenezte.

A tárgyalás megtörtént, végzés is lőn hozva, hogy a rózsolis-termelőknek nem szabad 5 vedren alól árulni; a termelők ez ellen folyamodtak a tanácshoz, hanem on- nan augusztus óta még nem voltak szerencsések választ nyerni.

Nem akarjuk itt megemlíteni, mekkora botrány rej- lik abban, midőn egy testület szabadságot hisz magának vehetni, hogy a feunálló törvények és kormányrendeletek merő megvetésével, ezekkel homlokegyenest ellenkező szabályokat felállít szerződést köt s törvénytelen in- tézkedéseit oly durva szigorral alkalmazza a polgárokkal szemben; pedig hivatkozhatnánk a nagyméltósága bel- ügyminister urnak 1868. évi július 7-kén 13,713. sz.

*) Az e rovatban megjelenő közleményekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerkesztőség.

alatt kelt rendelete I. b. pontjára, a mely határozottan kimondja, hogy bejegyzett czégü anyag-, fűszer- és vegyeskereskedők édesített alkoholtartalmu italokat, mint liqueur, rum, rosoglio, kellőleg dugaszolt, lepecsételt, vagy lemezzel lezárt czimmel ellátott üvegekben (a meny- nyiségről nincs szó), továbbá legalább 30 Beaumé-fokot tartalmazó szesz iparosoknak mesterségük folytatására, vagy másoknak, kik házi czélokra szükségelik, kisebb mértékben árulhatnak; hivatkozhatnánk továbbá a volt erdélyi udvari cancelláriának 1864. április 27-én 249. sz. a. kelt elvi döntvényére, a melyben kimondja, hogy a szesz italoknak rózsolis-termelők, készítőik és fűzer- kereskedők általi árulha ását illetőleg a keresk. ministe- rium 1858. december 22-én 25,988. sz. a. kelt rende- let (mely az előbb említett minisiteri rendelet alapja), szolgál iránypontul; ezek által kellőleg bebizonyítanak, hogy különösen a rózsolis-termelőknek okvetlen jogában kellene állni, hogy saját gyártmányukat kisebb mérték- ben is árulhassák, mert különben a termelés fogalma el- vesztene értelmét; — hanem csak azt a kérdést intézzük a t. városi kapitány urhoz.

Van e arról tudomása, hogy Kis Sándor a terme- melőktől még augusztusban elkobzott rózsolist elárul- tatta miután a ragjegyet az üvegeken saját ragjeggyel beragasztotta, mielőtt tanácsi határozat által maga az elkobzás ténye helybenhagyva s az elkobzott jószág (azt hisszük csak a folyadék, mert az edényt elkobozhatni nem tartjuk törvényes fogalom szerint helyesnek), a szerződés értelmében Kis Sándor sajátjává vált volna?

Bátorkodunk továbbá kérdezni. Szabad-e Kis Sándornak büntetlenül elkövetni oly cselekvényt, a mely más esetekben és más egyénekre súlyos büntetést vonna?

Végül bátorkodunk kérdeni a ts. tanácsból: mikor kegyeskedend a fennebb előadott ügyben oda benyújtott folyamodványunkra válasszal szerencsétlenni, s minket a bizonytalanság homályából kiszabadítani.

Kolozsvár, 26. január 1872.

Több rózsolis-termelő.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Feb. 7-ről: 5% Metalliques 62 50 5% Nemzeti kölcsön 71.—. 1860-diki államkölcsön 103.—. Bank- részvények 855. Hitelrészvények 342.—. London 112. 45. Ezüst 110.75. Cs. kir. arany 5.38. Napoleonor 8.94 $\frac{1}{10}$.

Köldehermentesítési kötvények: Magyar 80.30. Temesi 78.—. Erdélyi 77.25. Horv.-Slavon —.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

NYILT TÉR.

(1868 óta)

okleveles fogorvos MÁTHÉ DOMOKOS, Bécsből;

lak. jelen. Kolozsvárt e hó 20-ig az „Európa” szálloda 5 és 6. sz. Rendel fog és szájbajokban szenvedőknek nap. d. e. 9—12-ig d. u. 2—5 óráig. Szegénysorsuaknak ingyen.

Consultatiók és nyomtatott árjegyzé- kek mindenkinek gratis.

Sz. 1314—1872. (403) 2—3

Hirdetmény.

Melylyel közhírre tételik, hogy Beszterczén a dohány vidéki raktárosság (Tabak-Distrikts-Verlag), melynek évenkénti dohányáruforgalma 164390 ft 55 krt teszen, nyilvános verseny útján, írásbeli ajánlatok beadása mellett, az arra alkalmasnak találandó vállalkozónak fog átadatni.

A szabályszerűleg kiállított és lepecsételt (50 kros bélyeggel ellátott) írásbeli ajánlatok legkésőbbben f. é. márczius hó 4-én déli 12 óráig a kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatási elnökséghez benyújtandók.

A további feltételek ezen m. kir. pénzügy- igazgatóság kiadó-hivatalában, valamint a bes- ztercei m. kir. pénzügyőri biztosságnál a szo- kott hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1872. február hó 2-án.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Sz. 70.

Árverezési hirdetmény

f. év február hó 29-én reggeli 10 órakor — tekintetes nemes Hunyadmegye székhelyén Déván a megye hivatalos helyiségén — és közbejöttével — a m. kir. szásvárosi mérnöki hivatal által a — Hátszeg-margai állam uton — több hidak és hidacsok kiépítése tárgyában — u. m.

az 57. számú hid — 67. igas 116 kézi napszám
a 67. „ 17. „ 68 „
az 58. 62. 64. 65. 68. 69. 70. 72. 73. 74. 75. sz. hidak
120 igas napszám — 912 kézi napszám
a 77. 78. 79. 96. 98. 99. 105. sz. h. vonatkozólag 70 igas
napszám 532 kézi és
86. 89. 91. 97. 102. 103. 109. sz. hidakra 140 igas napszám
476 kézi napszám és
a 90. 93. 100. és 108. sz. hidakra 151 igas 244 kézi napszám és
a 95. számú hidra vonatkozólag 88 igas 140 kézi napszám
a 76. 80. 81. 84. 85. 87. 88. 92. 94. 104. 107. 110. sz.
hidacsokra 168 igas 828 kézi napszám és
az 56. 59. 61. 63. számú hidakra vonatkozólag 64 igas 260 kézi
napszám és

(404) 2—3

a 83. számú hidra vonatkozólag 95 igas 91 kézi napszám és
a 106. számú hidra vonatkozólag 68 igas 237 kézi és
végre a 82. számú hidra 41 igas 276 kézi napszám és

összesen 1089 igas 4180 kézi napszám és 22184 ft 45 kr.

A nagyméltósága m. kir. közmunka és közlekedési miniszteriumnak f. év január 14-én

számu magas helyben hagyó — rendelete folytán — szabályszerű nyilvános árlejtés fog

tartatni, melyre vállalkozni akarók ezennel meghivatnak, — azon értesítéssel, hogy az igas

és kéznapszámok, — természetben fognak tekintetes ns. Hunyadmegye községetől a kített

szám szerint ezen munkákhoz kiállítani; — a kített 22184 ft 45 kr. — a mesternemű —

és anyagra számítva — az árlejtézési kikáltási árt képezi.

Továbbá — a terv és az építési feltételek a szásvárosi m. kir. mérnöki hivatal irodá-

jában hivatalos órákban megtekinthetők — hol az árverezés előtti nap reggeli 12 óráig 50

kr. bélyeggel 5% bánatpénzzel ellátott szabályszerűleg szerkesztett — írásbeli ajánlatok is

elfogadhatnak — a leendő vállalkozó azonban azt 10% kiegészítve — biztosítottul letenni

köteleztetik — a kített időnél — későbbben beérkezhető ajánlatok semmi szin alatt el nem

fogadhatnak.

Kelt Szásvároson, 1872. január havában.

A szásvárosi m. kir. mérnöki hivataltól.

ROBEY és TÁRSA

(Limited)

Pest, üllői út 1. szám alatt,

ajánlják a közelgő idényre **szabadalmazott vaskeretű cséplőgépei- ket és gőzmozdonyokat, lőjargányos cséplőgépeiket, vető- gépeiket, úgyszintén javított álló felnyomatu gőzgépek Field- fele csövekkel.**

Újabb gépeink általánosan elismert munkaképességek felmení bennünket minden feldicséréstől, mert a tények felelnek meg, és csak arra kérjük a t. gazdáközönséget, gőzcséplőkre szóló megrendeléseiket mihamarább kezeinkhez juttatni, mert már is- kivételesen sok ebbeli rendelmény tételét nálunk.

Robey and Company Limited, Pest, üllői út 1. sz.